

Rang matrice

Minor reda k matrice A je determinanta reda k sastavljena od elemenata koji stoje na presjecima proizvoljnih k vrsta i i k kolona matrice A .

Npr.

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 4 & 7 & 5 & 2 \\ 2 & 3 & 1 & 7 & 5 \end{bmatrix} \quad \begin{array}{l} \text{minor reda 3} \\ \left| \begin{array}{ccc} 4 & 5 & 6 \\ 2 & 3 & 4 \\ 4 & 7 & 5 \end{array} \right| \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{minor reda 4} \\ \left| \begin{array}{cccc} 4 & 5 & 6 & 7 \\ 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 7 & 5 & 2 \\ 3 & 1 & 7 & 5 \end{array} \right| \end{array}$$

Rang matrice A je broj (označavamo ga sa $\text{rang}(A)$) koji je jednak redu maksimalnog minora, različitog od nule, determinante $\det A$.

Za dvije matrice A i B kažemo da su ekvivalentne ako imaju isti rang. Rang matrice tražimo elementarnim transformacijama:

1. razmjena mjesta dvije vrste ili dvije kolone
2. dodavanje elementa jednoj red^(ili jedne kolone) i drugoj red^(ili druge kolone) elementima drugog reda^(ili jedne kolone) nekim brojem.
3. množenje elementa jednoj red^(ili jedne kolone) nekim brojem različitim od nule

Ekvivalentne matrice označavamo sa $A \sim B$.

1) Odrediti rang matrice:

a)

$$M = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 & -2 & 4 \\ 4 & -2 & 4 & 1 & 7 \\ 2 & -1 & 1 & 8 & 2 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 - 2R_1 \\ R_3 - R_1}} \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 & -2 & 4 \\ 0 & 0 & -2 & 5 & -1 \\ 0 & 0 & -2 & 10 & -2 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_3 - R_2} \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 & -2 & 4 \\ 0 & 0 & -2 & 5 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & -1 \end{bmatrix} \quad \text{rang}(M) = 3$$

b)

$$A = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & -1 & 1 & 3 \\ -1 & 1 & 0 & -2 \\ -4 & 2 & 1 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \leftrightarrow R_3 \\ R_4 + R_2}} \begin{bmatrix} 1 & -2 & 0 & 2 \\ -1 & 0 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & 1 & 3 \\ 2 & -4 & 1 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 + R_1 \\ R_3 - R_1 \\ R_4 - 2R_1}} \begin{bmatrix} 1 & -2 & 0 & 2 \\ 0 & -2 & 1 & 5 \\ 0 & 1 & 1 & -4 \\ 0 & 0 & 1 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2 \leftrightarrow R_3} \begin{bmatrix} 1 & -2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 1 & -4 \\ 0 & -2 & 1 & 5 \\ 0 & 0 & 1 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_3 + R_2} \begin{bmatrix} 1 & -2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 1 & -4 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_3 - R_2} \begin{bmatrix} 1 & -2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 1 & -4 \\ 0 & 0 & 1 & -4 \\ 0 & 0 & 1 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_3 - R_4} \begin{bmatrix} 1 & -2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 1 & -4 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -3 \end{bmatrix} \quad \text{rang}(A) = 2$$

2) Odrediti rang matrice $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & -1 & 1 \\ 3 & 4 & 0 & \lambda + 2 \end{bmatrix}$, $\lambda \in \mathbb{R}$.

Rj.

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & -1 & 1 \\ 3 & 4 & 0 & \lambda + 2 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 - R_1 \\ R_3 - R_1}} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ -1 & 2 & -2 & 0 \\ 2 & 3 & -1 & \lambda + 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2 + R_1} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 3 & -1 & 1 \\ 2 & 3 & -1 & \lambda + 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_3 - R_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 3 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & \lambda \end{bmatrix}$$

ako je $\lambda = 0$ tada je $\text{rang}(A) = 2$
 ako je $\lambda \neq 0$ tada je $\text{rang}(A) = 3$

3) U ovisnosti o parametru $\lambda \in \mathbb{R}$ odredite rang matrice

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & \lambda & \lambda^2 \\ 1 & \lambda^2 & \lambda \end{bmatrix}$$

Rj.

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & \lambda & \lambda^2 \\ 1 & \lambda^2 & \lambda \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 - R_1 \\ R_3 - R_1}} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & \lambda - 1 & \lambda^2 - 1 \\ 0 & \lambda^2 - 1 & \lambda - 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 : (\lambda - 1) \\ R_3 : (\lambda^2 - 1) \\ \lambda + 1}} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & \lambda + 1 \\ 0 & \lambda + 1 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_3 - R_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & \lambda + 1 \\ 0 & 0 & -(\lambda + 1) + 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & \lambda + 1 \\ 0 & 0 & -\lambda \end{bmatrix}$$

Matrica se ne može više pojednostaviti. Diskusija:

Za $\lambda = 0$ dobijemo $\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{rang } A = 2$

Za $\lambda = -2$ imamo $\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{rang } A = 2$.

Ostaje nam još slučaj: $\lambda = 1$. Zašto?

Za $\lambda = 1$, $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{rang } A = 1$. Zašto?

U ostalim slučajevima (tj. kad je $\lambda \neq 0, \lambda \neq -2, \lambda \neq 1$) $\text{rang } A = 3$.

4) Diskutovati rang matrice $M = \begin{bmatrix} 1 & 10 & -6 & \lambda \\ 2 & -1 & \lambda & 3 \\ 1 & \lambda & -1 & 2 \end{bmatrix}$.

5) Diskutovati o rangju matrice $M = \begin{bmatrix} a & b & 1 \\ 1 & ab & 1 \\ 1 & b & a \end{bmatrix}$ u zavisnosti od parametara a i b .

Diskutovati rang matrice

u zavisnosti od parametara a ; b ,

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 9 & 6 & 2 \\ 5 & 4 & 12 & 8 & 5 \\ 1 & 2 & 6 & 4 & 1 \\ 4 & 1 & 3 & 2 & a \\ 3 & b & 6 & 4 & 3 \\ 7 & 5 & 15 & 10 & 7 \end{bmatrix}$$

Rj.

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 9 & 6 & 2 \\ 5 & 4 & 12 & 8 & 5 \\ 1 & 2 & 6 & 4 & 1 \\ 4 & 1 & 3 & 2 & a \\ 3 & b & 6 & 4 & 3 \\ 7 & 5 & 15 & 10 & 7 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I_2 \leftrightarrow I_1 \\ I_3 \leftrightarrow I_1 \\ I_4 \leftrightarrow I_1 \\ I_5 \leftrightarrow I_1 \\ I_6 \leftrightarrow I_1}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 6 & 4 & 1 \\ 5 & 4 & 12 & 8 & 5 \\ 2 & 3 & 9 & 6 & 2 \\ 4 & 1 & 3 & 2 & a \\ 3 & b & 6 & 4 & 3 \\ 7 & 5 & 15 & 10 & 7 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II - I \\ III - I \\ IV - I \\ V - I \\ VI - I}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 6 & 4 & 1 \\ 0 & -2 & -6 & -4 & a-1 \\ 0 & -1 & -3 & -2 & 1 \\ 0 & -3 & -3 & -2 & a-4 \\ 0 & b-3 & 0 & 0 & 2 \\ 0 & -3 & -9 & -6 & 6 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II \leftrightarrow III \\ III \cdot (-1)}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 6 & 4 & 1 \\ 0 & -1 & -3 & -2 & 1 \\ 0 & -2 & -6 & -4 & a-1 \\ 0 & -3 & -3 & -2 & a-4 \\ 0 & b-3 & 0 & 0 & 2 \\ 0 & -3 & -9 & -6 & 6 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II \cdot (-1) \\ III \cdot (-1) \\ IV \cdot (-1) \\ VI \cdot (-1)}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 6 & 4 & 1 \\ 0 & 1 & 3 & 2 & -1 \\ 0 & 2 & 6 & 4 & 1-a \\ 0 & 3 & 3 & 2 & 4-a \\ 0 & b-3 & 0 & 0 & 2 \\ 0 & 3 & 9 & 6 & -6 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{III - 2 \cdot II \\ IV - 3 \cdot II \\ VI - 3 \cdot II}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 6 & 4 & 1 \\ 0 & 1 & 3 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1-a \\ 0 & 0 & -3 & -4 & 7-a \\ 0 & b-3 & 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{III \leftrightarrow IV \\ III \cdot (-1)}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 6 & 4 & 1 \\ 0 & 1 & 3 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & -3 & -4 & 7-a \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1-a \\ 0 & b-3 & 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{III \cdot (-1/3)}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 6 & 4 & 1 \\ 0 & 1 & 3 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 4/3 & (7-a)/3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1-a \\ 0 & b-3 & 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{III \cdot (-1/3) \\ III \cdot (-1/3)}} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 6 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & -3 & -1 & -2 \\ 0 & 0 & -18 & -6 & -12 \\ 0 & 0 & -27 & -9 & -18 \\ 0 & 0 & -12 & b-6 & -8 \\ 0 & a-4 & -21 & -7 & -14 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II \cdot (-1/3) \\ III \cdot (-1/3) \\ IV \cdot (-1/3) \\ V \cdot (-1/3) \\ VI \cdot (-1/3)}} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 6 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & -3 & -1 & -2 \\ 0 & 0 & -6 & -2 & -4 \\ 0 & 0 & -9 & -3 & -6 \\ 0 & 0 & -4 & b-2 & 0 \\ 0 & a-4 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II \cdot (-1/3) \\ III \cdot (-1/3) \\ IV \cdot (-1/3) \\ V \cdot (-1/3) \\ VI \cdot (-1/3)}} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 6 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & -3 & -1 & -2 \\ 0 & 0 & -2 & -2/3 & -4/3 \\ 0 & 0 & -3 & -1 & -2 \\ 0 & 0 & -4 & b-2 & 0 \\ 0 & a-4 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II \cdot (-1/3) \\ III \cdot (-1/3) \\ IV \cdot (-1/3) \\ V \cdot (-1/3) \\ VI \cdot (-1/3)}} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 6 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & -3 & -1 & -2 \\ 0 & 0 & -2 & -2/3 & -4/3 \\ 0 & 0 & -3 & -1 & -2 \\ 0 & 0 & -4 & b-2 & 0 \\ 0 & a-4 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Diskusija

1° $a=4, b=2$ rang $A = 2$

2° $a=4, b \neq 2$ rang $A = 3$

3° $a \neq 4, b=2$ rang $A = 3$

4° $a \neq 4, b \neq 2$ rang $A = 4$

Diskutovati rang matrice

$$M = \begin{bmatrix} 14 & 4 & 2\lambda-4 & -6 \\ 6 & 2 & -1 & -3 \\ 3\lambda+4 & 2 & -2\lambda+1 & -3 \\ 24 & 8 & -4 & -12 \end{bmatrix}$$

za razne vrijednosti parametra λ .

Rj.

$$M = \begin{bmatrix} 14 & 4 & 2\lambda-4 & -6 \\ 6 & 2 & -1 & -3 \\ 3\lambda+4 & 2 & -2\lambda+1 & -3 \\ 24 & 8 & -4 & -12 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II \cdot 2 \\ III \cdot 2 \\ IV \cdot 2}} \begin{bmatrix} 14 & 4 & 2\lambda-4 & -6 \\ 12 & 4 & -2 & -6 \\ 6\lambda+4 & 4 & -4\lambda+2 & -6 \\ 48 & 16 & -8 & -24 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I \cdot 1/2 \\ II \cdot 1/2 \\ III \cdot 1/2 \\ IV \cdot 1/2}} \begin{bmatrix} 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 6 & 2 & -1 & -3 \\ 3\lambda+2 & 2 & -2\lambda+1 & -3 \\ 24 & 8 & -4 & -12 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II \cdot (-1/2) \\ III \cdot (-1/2) \\ IV \cdot (-1/2)}} \begin{bmatrix} 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 3 & 1 & 1/2 & 3/2 \\ 3\lambda+1 & 1 & -\lambda+1/2 & 3/2 \\ 12 & 4 & -2 & -6 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I \leftrightarrow II \\ III \cdot (-1) \\ IV \cdot (-1)}} \begin{bmatrix} 3 & 1 & 1/2 & 3/2 \\ 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 1 & 1 & 1/2 & 3/2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I \cdot 2 \\ II \cdot (-1) \\ III \cdot (-1)}} \begin{bmatrix} 6 & 2 & -1 & -3 \\ 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I \leftrightarrow II \\ III \cdot (-1)}} \begin{bmatrix} 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 6 & 2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I \cdot (-1/7) \\ II \cdot (-1/7)}} \begin{bmatrix} -1 & 2/7 & (\lambda-2)/7 & 3/7 \\ 6 & 2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II \cdot (-1/7) \\ III \cdot (-1/7)}} \begin{bmatrix} -1 & 2/7 & (\lambda-2)/7 & 3/7 \\ 0 & 0 & \lambda-1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 6 & 2 & -1 & -3 \\ \lambda+6 & 2 & -1 & -3 \\ 6 & 2 & -1 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II \cdot (-1/6) \\ III \cdot (-1/6) \\ IV \cdot (-1/6)}} \begin{bmatrix} 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 1 & 1/3 & -1/6 & -1/2 \\ \lambda+6 & 2 & -1 & -3 \\ 1 & 1/3 & -1/6 & -1/2 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I \leftrightarrow II \\ III \cdot (-1) \\ IV \cdot (-1)}} \begin{bmatrix} 1 & 1/3 & -1/6 & -1/2 \\ 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I \cdot 3 \\ II \cdot (-1) \\ III \cdot (-1) \\ IV \cdot (-1)}} \begin{bmatrix} 3 & 1 & -1/2 & -3/2 \\ 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I \cdot (-1/3) \\ II \cdot (-1/3)}} \begin{bmatrix} 1 & 1/3 & -1/6 & -1/2 \\ 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 6 & 2 & -1 & -3 \\ 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ \lambda+6 & 2 & -1 & -3 \\ 6 & 2 & -1 & -3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I \leftrightarrow II \\ III \cdot (-1) \\ IV \cdot (-1)}} \begin{bmatrix} 7 & 2 & \lambda-2 & -3 \\ 6 & 2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{I \cdot (-1/7) \\ II \cdot (-1/7)}} \begin{bmatrix} 1 & 2/7 & (\lambda-2)/7 & -3/7 \\ 6 & 2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II \cdot (-1/7) \\ III \cdot (-1/7)}} \begin{bmatrix} 1 & 2/7 & (\lambda-2)/7 & -3/7 \\ 0 & 0 & \lambda-1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\sim \begin{bmatrix} -3 & 2 & -1 & 6 \\ 0 & 0 & \lambda-1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & \lambda \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Za $\lambda=0$

$$\text{rang}(M) = 2$$

Za $\lambda \neq 0$ rang $(M) = 3$

#) Diskutovati rang matrice $\begin{bmatrix} 1 & 2 & t & 0 & -1 \\ 2 & 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 0 & 4 & -2 \\ 1 & 0 & 0 & -3 & 4 \end{bmatrix}$ za
razne vrijednosti parametra t .

Rj. $M = \begin{bmatrix} 1 & 2 & t & 0 & -1 \\ 2 & 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 0 & 4 & -2 \\ 1 & 0 & 0 & -3 & 4 \end{bmatrix} \xrightarrow{III_k \leftrightarrow V_k} \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & 0 & t \\ 2 & 0 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & 4 & 0 \\ 1 & 0 & 4 & -3 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{I_v \leftrightarrow IV_v}$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 4 & -3 & 0 \\ 2 & 0 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & 4 & 0 \\ 1 & 2 & -1 & 0 & t \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{II_v - I_v \cdot 2 \\ IV_v - I_v}} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 4 & -3 & 0 \\ 0 & 0 & -6 & 7 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & 4 & 0 \\ 0 & 2 & -5 & 3 & t \end{bmatrix} \xrightarrow{II_v \leftrightarrow III_v} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 4 & -3 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & -6 & 7 & 0 \\ 0 & 2 & -5 & 3 & t \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{IV_v + II_v \cdot 2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 4 & -3 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & -6 & 7 & 0 \\ 0 & 0 & -9 & 11 & t \end{bmatrix} \xrightarrow{IV_v - III_v \cdot \frac{3}{2}} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 4 & -3 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & -6 & 7 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{2} & t \end{bmatrix}$$

$$-9 + 6 \cdot \frac{3}{2} = -9 + 9 = 0$$

$$11 - 7 \cdot \frac{3}{2} = \frac{22}{2} - \frac{21}{2} = \frac{1}{2}$$

Bez obzira na vrijednost
parametra t rang matrice M
je uvijek 4.